

INICIJATIVA MLADIH ZA LJUDSKA PRAVA

Mehdina Kašić Šutković, koordinatorica programa



Aleksandra Vukčević, programska direktorica

Iako u uslovima pandemija virusa korona, Inicijativa mladih za ljudska prava se uspješno vodila ciljevima svoje misije, prateći stanje vezano za kršenje ljudskih prava, suočavanje s prošlošću, te mlade u Crnoj Gori i regionu i njihov aktivizam.

YIHR je promptno reagovao na različite slučajeve govora mržnje, kršenja ljudskih prava, te pokušaja revizije istorije, posebno što se tiče ratnih dešavanja 90-ih. Inicijativa smo podsjećali na odgovornost, kao i na obavezu da se država mora mnogo više posvetiti slučajevima komemoracije žrtava ratova 90-ih.

Kroz rad Informaciono-dokumentacionog centra, fokusirali smo se na aktivnosti na pomirenju, posebno mladih ljudi. Sa njima smo organizovali niz aktivnosti, kao što su posjete Centru sa predavanjima o ratnim dešavanjima i saradnja sa drugim organizacijama, odnosno sa Memorijalnim centrom Srebrenica.

U daljem tekstu možete pročitati više o projektima i aktivnostima Inicijative mladih za ljudska prava tokom prethodne godine.

Inicijativa mladih za ljudska prava nastavila je sa aktivnostima vezanim za projekat „**No impunity for the past!**“ („**Odgovornost za prošlost**“) koji je realizovala uz podršku Evropske unije.



Već početkom godine, pripremili smo flajere sa opisom ratnih zločina koje tretira projekat, odnosno, osnovani Informativno-dokumentacioni centar, a koji su se desili tokom 90-ih. Flajeri sadrže osnovne informacije o ovim dešavanjima, kao i njihovom trenutnom statusu po pitanju sudskog epiloga. Jedan od glavnih ciljeva ove aktivnosti jeste upoznavanje mladih prije svega sa postojanjem navedenih ratnih zločina.

Održali smo panel diskusije u šest gradova Crne Gore na temu „Suočavanje sa prošlošću. Pravda za prošlost – zalag za budućnost“. Cilj panela je bio da na lokalnom nivou razgovaramo i razmijenimo mišljenja o ratnim zločinima 90-ih. Panel diskusije su održane u Bijelom Polju, Kotoru, Ulcinju, Rožajama, Herceg Novom i Pljevljima.



Panel diskusija u Bijelom Polju



Panel diskusija u Kotoru

Projekat smo promovisali i kroz televizijska gostovanja, pa je koleginica Amina Murić govorila za Dnevnik RTCG o projektu, njegovom značaju vezanu za opasnost od revizije istorije, ali i o održanim panel diskusijama u gradovima Crne Gore.



Gostovanje na II Dnevniku RTCG

Održano je šest TV i radio emisija širom gradova Crne Gore, ali na lokalnim emiterima, upravo da bismo na lokalnom nivou razgovarali na temu suočavanja sa prošlošću. U saradnji sa lokalnim medijima i TV emiterima, ove aktivnosti su uspješno sprovedene, na kojima su gosti bili relevantni govornici iz tih gradova.



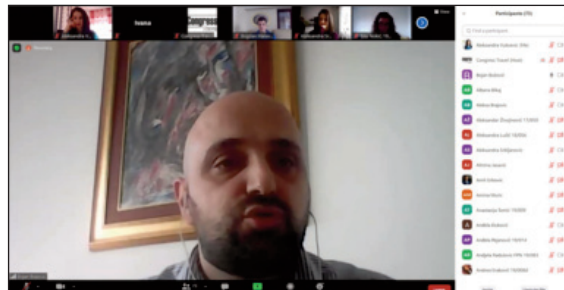
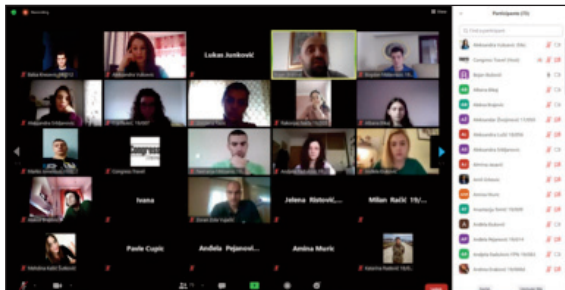
Emisija na RTR, Rožaje



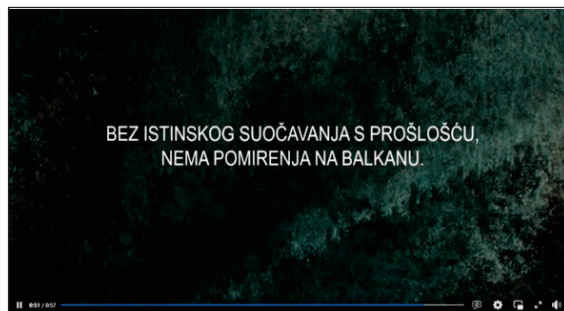
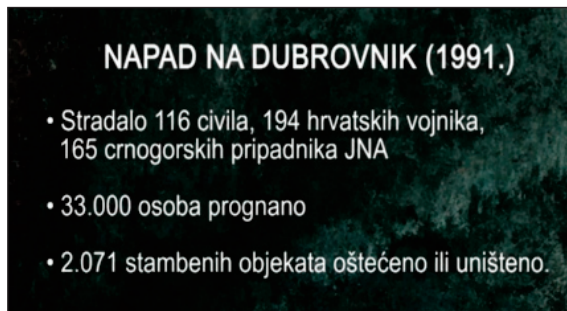
Emisija na TV Teuta, Ulcinj

Organizovali smo online predavanja za studente pravnih fakulteta iz Crne Gore na temu tranzicione pravde i suočavanja sa prošlošću u Crnoj Gori.

Predavač je bio assistant na Fakultetu pravnih nauka UDG-a, magistar Bojan Božović.



Predavanje prof. Bojana Božovića za student pravnih fakulteta



Kratak video sa činjenicama o ratnim zločinima počinjenim 90-ih godina

U junu je organizovan **Seminar razmjene iskustava** u Rožajama koji je okupio preko 20 mladih ljudi iz regiona (Srbija, BiH, Hrvatska, Kosovo i Crna Gora), a koji su zajedno obišli područje Kaluđerskog laza. Tokom posjete, položili smo cvijeće na Kaluđerskom Lazu, čime smo odali počast žrtvama ovog zločina. Predavanje o ratnom zločinu u Kaluđerskom Lazu održali su: Velija Murić, advokat, Haxhi Lajçi, direktor škole "Dacići" i Šemso Dedeić, bivši načelnik MUP-a Rožaje. Mladi iz regiona imali su priliku da čuju od relevantnih ljudi činjenice o ovom zločinu. Dan smo završili emitovanjem filma "Praznina" Seada Sadikovića sa kojim smo imali priliku i da diskutujemo na temu ratnih zločina.



Projekat je završen regionalnom konferencijom pod nazivom „**Pomirenje i suočavanje s prošlošću na Zapadnom Balkanu**“. Konferenciju je otvorila Branka Bošnjak, potpredsjednik Parlamenta, Oana Kristina Popa, šefica Delegacije EU u Crnoj Gori i Serž Bramerc - glavni tužilac Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove. Među panelistima na konferenciji su bili Drita Hajdari, tužiteljka za ratne zločine Kancelarije specijalnog državnog tužilaštva Kosova, kao i Valentina Pavličić, predstavica Crne Gore ispred Evropskog suda za ljudska prava u Strzburu. Ovakav sastav učesnika osigurao je kvalitetnu konferenciju sa konstruktivnim mišljenjima i savjetima.

Gospodin Serž Bramerc pozdravio je, kako je kazao „hrabru odluku crnogorskih poslanika, koji su izglasali Rezoluciju o Srebrenici i pozvao ostale zemlje regiona da slijede primjer Crne Gore, te čestitao Skupštini Crne Gore na tom koraku.



Kroz projekat „**Pomirenje znači jačanje**“ i u saradnji sa regionalnim kancelarijama YIHR, organizovali smo aktivnosti usmjerene ka proširenju građanskog prostora kroz uspostavljanje inovativne inkluzivne prakse civilnog društva, osiguravajući veće učešće zainteresovanih strana, državnih institucija i aktera civilnog društva. Zajedno sa partnerima održali smo 12 sastanaka sa nacionalnim akterima, te regionalni konsultativni sastanak sa ključnim akterima u regionu o postojećoj regionalnoj praksi čiji je cilj identifikovanje praznina i prepreka koje utiču na regionalnu saradnju i dobrosusjedske odnose. Pripremljeno je pet izvještaja o monitoringu komemoracija na lokalnim jezicima i engleskom jeziku. Uz to, izrađen je i priručnik o predloženim politikama javnog obilježavanja i najboljoj praksi Zapadnog Balkana.

Projekat je podržala Balkanska mreža za razvoj civilnog društva, uz finansijsku podršku Švedske agencije za razvoj međunarodne saradanje (SIDA).

